

Отже, комп'ютерні технології перевірки знань учнів поступово займають важливе місце в освітньому просторі як засіб об'єктивної оцінки знань учнів, дозволяють педагогу створити сприятливе мотиваційне середовище для учнів щодо результативності своєї роботи.

Література

1. Барладін О., Ісаєв Д., Даценко Л. Історичний атлас в комп'ютерному класі // Історія в школах України, 2005. – №5.
2. Гевал П. А. Загальні принципи використання комп'ютера на уроках різних типів // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2000. – №3.
3. Короткий текстологічний словник-довідник. Упорядник Л. Т. Коваленко. – К.: Грамота, 2008. – 160 с. (Серія «Словник»).
4. Ладиченко Т. Електронний педагогічний програмний засіб з історії – новий крок в оволодінні навчальним матеріалом // Історія в школах України. – 2005. – № 4.
5. Миронюк С. Використання технічних засобів навчання в теорії і практиці викладання історії // Історія в школі – 2000. – № 2. – С. 12-14.
6. Мокрогуз О. ПК як універсальна складова оптимізації роботи вчителя (З практики запровадження комп'ютерних технологій на уроці історії) // Історія в школах України. – 2005. – № 1.
7. Мокрогуз О. П. Інноваційні технології на уроках історії. – Харків: Вид-во група «Основа» – 2007. – С. 86-134.
8. Фоменко А., Пометун О. Сучасні комп'ютерні навчальні програми з історії та підходи до їх використання на уроках. Історія в школах України. – 2003 – № 3.

УДК 378:1

Тарасова Ю. В.

(Харківська область)

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ

У статті розкрито суть понять «інформаційно-комп'ютерні технології», «інформаційна культура», визначені особливості та переваги використання інформаційно-комп'ютерних технологій на уроках історії.

Ключові слова: інформаційно-комп'ютерні технології, інформаційна культура.

В статтє раскрытєся суть понятий «информационно-компьютерные технологии», «информационная культура», определены особенности и преимущества использования информационно-компьютерных технологий на уроках истории.

Ключевые слова: информационно-компьютерные технологии, информационная культура.

The concepts of "information and computer technology", "information culture" are investigated in the article. The features and advantages of the use of information and computer technologies in history lessons are analyzed.

Keywords: information and computer technology, information culture.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Одним із пріоритетних напрямів державної політики України є «...прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство...», у якому кожен міг би створювати і накопичувати на засадах широкого використання сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій (ІКТ) інформацію та знання; мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал; підвищувати якість свого життя і сприяти особистому розвитку [1].

А це означає, що пріоритетним завданням освіти сьогодні є підготовка учнів до швидкого сприйняття й опрацювання великих обсягів інформації, озброєння їх сучасними засобами та технологіями роботи.

Аналіз основних досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор.

Про зростання ролі інформаційно-комп'ютерних технологій в освітній сфері свідчать ряд публікацій. Питання інформатизації освітнього процесу та впровадження ІКТ розглядаються у статтях Л. Забродської, Л. Калініної, В. Маслова, О. Бахтіної, О. Величко, О. Чумаченко та інших.

Інформаційно-комп'ютерні технології, як інновації розглядаються в працях О. М. Пехоти, А. З. Кіктенко.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розкриття особливостей та переваг використання інформаційно-комп'ютерних технологій на уроках історії.

Виклад основного матеріалу. Використання комп'ютерної техніки набуло загальнодержавного значення. Комп'ютер як універсальний засіб обробки,

збереження і демонстрації інформації міцно увійшов у наше повсякденне життя. Збільшення інформаційних потоків потребує нового рівня в обробці і осмисленні інформації, швидкого та ефективного засвоєння нових прийомів її демонстрації.

Застосування в навчанні комп'ютера в сукупності з аудіовізуальними засобами прийнято називати «новими інформаційними технологіями в освіті». Навчання за допомогою інформаційних технологій підвищує позитивну мотивацію учнів до навчання, активізує пізнавальну діяльність, розвиває мислення і творчі здібності дитини, формує активну життєву позицію в сучасному інформаційному суспільстві, дозволяє виробити в учнів навички пошуково-дослідницької, експериментальної роботи формувати історичні компетенції [2].

Виходячи з загальних засад методики викладання історії, комп'ютер використовується з метою:

- а) демонстрування й розкриті особливостей і закономірностей розвитку історичних явищ і процесів;
- б) показу певної території, на якій відбуваються ті чи інші історичні події;
- в) демонстрування різних схем, карт, графіків, таблиць тощо;
- г) контролю знань, умінь і навичок учнів;
- д) проведення історичних ігор, турнірів.

Використання комп'ютера має свої особливості на різних етапах уроку, а саме:

1. актуалізації опорних знань учнів;
2. формування нових понять і способів дій;
3. використання знань, формування умінь.

Другий етап у більшості випадків проводиться традиційними вербальними методами. А от перший і третій етапи цілком піддаються комп'ютеризації. На етапі актуалізації комп'ютер допоможе заповнити прогалини у знаннях учнів незалежно від того, з якої причини вони відсутні, допоможе пригадати необхідні опорні знання і способи дій. Вчитель в свою чергу може отримати інформацію про рівень актуалізації знань всіх учнів. На етапі актуалізації можна застосувати бесіди за запитаннями, історичний диктант тощо, помістивши запитання у слайд презентації чи комп'ютерне тестування.

Сьогодні в навчальному просторі є різноманітний набір інтерактивних засобів контролю знань учнів, які з успіхом може використовувати як досвідчений вчитель так і вчитель початківець. До них слід віднести наступні: TEST W, TEST W2, ОЛІМП, MIFTEST, МУ TEST X. Використання тестових програм дозволяє вчителю забезпечити об'єктивність оцінювання знань учнів, самостійність учнів в процесі тестування. Дані тестові програми дозволяють:

1. створювати велику кількість завдань різного типу, з використанням схем, малюнків, фото;
2. задавати параметри вільного вибору завдань для тестування, що не дозволяє учням підглядати один до одного.

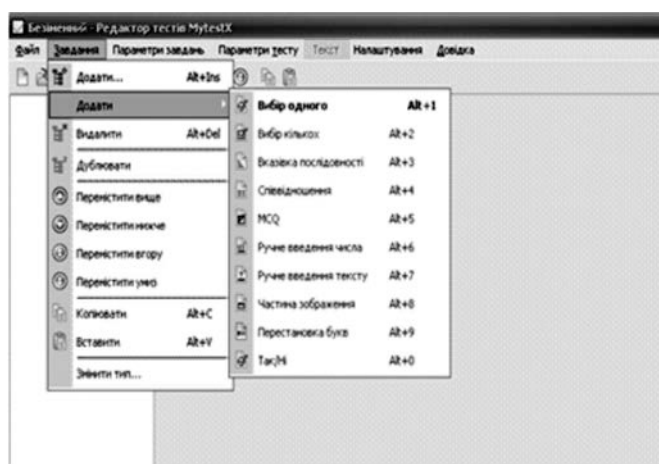

Рис.1. Редактор тестів Му test X

На етапі використання знань, формування умінь комп'ютер допомагає створити на уроці високий рівень особистісної зацікавленості учнів за допомогою інформації, яка виводиться на екран у формі презентації:

1. інформація про необхідність навчання, значимість знань;
2. інформація про актуальність і практичну значимість навчальної програми, яку представляє комп'ютер;
3. інформація, яка допомагає налаштуватися на роботу, зосередити увагу;
4. інформація, яка налаштовує на самоосвіту і розвиток пізнавального інтересу;
5. інформація, яка пояснює важливість і актуальність обраної теми навчання;
6. інформація, яка пояснює, що в навчальній програмі є спеціальні засоби, які допомагають подолати труднощі;

7. інформація, яка пояснює, що в навчальній програмі є засоби, які сприяють розвиткові ініціативи і вольових якостей [5].

На етапі використання знань, формування вмінь за допомогою комп'ютера виводиться:

1. інформація про те, де реально можуть бути використані знання, які отримують учні сьогодні на уроці;

б) інформація, яка підкреслює ті питання, які демонструють певні прийоми навчальної діяльності.

Також варто зазначити, що за допомогою ІКТ можна поєднати різні види мисленнєвої діяльності (логічне мислення, образне, абстрактне, асоціативне, креативне тощо) школярів і створити цілісну картину виучуваного у взаємозв'язках взаємовідносинах.

Сприймання навчального матеріалу здійснюється не лише через розповідь учителя чи демонстрування, а й шляхом візуалізації, графічного зображення, акустичного (відео- та аудіо-) доповнення, що дає змогу учневі йти від конкретного до загального і робить його знання системними, а навички й уміння міцними, якісними.

Досить часто при підготовці до уроку як вчитель так і учень використовують матеріали мережі Інтернет, а саме картографічні та ілюстративні матеріали, фотографії, схеми тощо. Відповідно учасники навчально-виховного процесу опрацьовують матеріал та використовують для створення, історичних портфоліо, комп'ютерних презентацій чи проектів.

Комп'ютерна презентація педагогу допомагає проілюструвати кожен етап уроку, учневі – може слугувати підказкою при розповіді про історичні події чи процеси, діяльність історичних діячів.

При цьому в процесі використання ІКТ вчитель сприяє розвитку інформаційної культури учнів. Зупинимось на суті поняття «інформаційна культура» з точки зору прихильників інформологічного підходу, С. Бешенкова, А. Єршова, А. Кузнецова, Н. Макарова та більшість трактувань поняття «інформаційна культура» подають як сукупність знань, умінь і навичок пошуку, відбору, аналізу інформації, що в комплексі стосується інформаційної діяльності особистості, спрямованих на задоволення своїх інформаційних потреб [1]. Основними умовами розвитку інформаційної культури є: створення у інформаційного середовища для забезпечення максимального доступу до інформаційних ресурсів, створення умов для творчої інформаційної діяльності тощо.

Варто також зазначити, що дієвість процесу в нашому випадку, процес використання ІКТ повинен будуватися на основі застосування принципів, а саме науковості, системності свідомості та ін.

Висновки.

Отже, систематичне використання ІКТ на уроці, зокрема систем презентацій, сприяє наступному:

- підвищенню якісного рівня використання наочності на уроці;
- зростанню продуктивності уроку;
- реалізації міжпредметних зв'язків;
- логічному викладу навчального матеріалу, що значно підвищує рівень знань учнів;
- зміні ставлення школярів до комп'ютера: вони починають сприймати його як універсальний інструмент для роботи в будь-якій галузі людської діяльності.

Поряд з вищезазначеним впровадження ІКТ в навчальні програми навчальних закладів вносить зміни і в зміст професійної діяльності сучасного педагога і передбачає оволодіння не тільки широким спектром знань і умінь, а й інформаційною компетентністю в цілому.

При цьому до працівників освітніх установ ставляться нові вимоги:

1. вміння трансформувати інформацію з одного виду в інший, словесну інформацію в словесну чи графічну, забезпечення візуальних знань;
2. володіння культурою і технологією електронного листування;
3. розуміння підвищення відповідальності педагога в умовах переходу від усних традиційних до письмових електронних способів передачі інформації

Всі ці та інші вимоги, які виникають в процесі впровадження ІКТ в освітніх закладах, визначають необхідність розвитку якісно нової інформаційної культури педагогів.

Література

1. Забродська Л. М. Інформаційна культура особистості – умова прогнозування розвитку закладу освіти // Нова педагогічна думка. – 2002. – № 3-4. – С. 252 – 360.
2. Інформатизація середньої освіти: програмні засоби, технології, досвід, перспективи / Ред. В. М. Мадзігон та Ю. О. Дорошенко. – К.: Наукова думка, 2003.
3. Захарова І. Г. Інформаційні технології в освіті / І. Г. Захарова. – М., 2003. – 102 с.
4. Калініна Л. М. Інформаційне управління загальноосвітнім навчальним закладом / Л. М. Калініна // Директор школи. — 2005. — № 27-28. — С. 3 –33.
5. Миронюк С. Використання технічних засобів навчання в теорії і практиці викладання історії // Історія в школі – 2000. – № 2. – С. 12 – 14.
6. Освітні техногії: Навч.-метод. посібник/ О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; за ред. О. М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.

УДК 007:304:004.9

Фирсова Л. В.

(г. Харьков)

КОММУНИКАТИВНЫЕ КУРСЫ В ИНЖЕНЕРНОМ ВУЗЕ

В условиях глобализации и соответствующих качественных изменений на международном рынке труда критерием конкурентоспособности индивидуума, выражаясь языком специальной терминологии, является коммуникативная компетенция, в которую входят умения – слушать, говорить, убеждать, работать с разного рода информацией, проводить переговоры, координировать свои действия с действиями партнёров, работать в команде и др.

Ключевые слова: коммуникация, коммуникативная компетентность, инженерная элита, деловые коммуникации, риторика.

In the context of globalization and the relevant qualitative changes on the international labor market competitiveness of individual criteria, the language of the specific terminology is communicative competence, which includes skills – listening, speaking, to convince, to work with all kinds of information, to negotiate, to coordinate their actions with those of partners, work in a team and others.

Keywords: communication, communicative competence, engineering elite, business communication, rhetoric.